

REPUBLICA MOLDOVA
COMPANIA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI ÎN MEDICINĂ

R A P O R T
PRIVIND EXECUTAREA (UTILIZAREA)
FONDURILOR ASIGURĂRII
OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ
MEDICALĂ PE
ANUL 2011

CUPRINS

1. Context general	3
2. Sinteza privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală	4
3. Veniturile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală raportate pe tipuri de surse	4
3.1. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în mărime procentuală, achitate de angajatori și angajați	5
3.2. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în sumă fixă, achitate de persoanele fizice cu domiciliul în Republica Moldova	5
3.3. Alte venituri	6
3.4. Transferuri de la bugetul de stat	6
4. Utilizarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală sub aspectul programelor și subprogramelor aprobate	7
4.1. Cheltuieli din fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază)	8
4.2. Cheltuieli din fondul măsurilor de profilaxie	10
4.3. Cheltuieli din fondul de rezervă	12
4.4. Cheltuieli din fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale	13
4.5. Cheltuieli din fondul de administrare al sistemului AOAM	14
5. Cheltuielile instituțiilor medicale contractate sub aspectul priorităților	16
6. Anexe	19

1. Context general

Activitatea sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală (AOAM) se bazează, în primul rând, pe Legea nr.1585-XIII cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, aprobată de Parlament în anul 1998.

Conform actelor legislative și normative în vigoare, Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) organizează, desfășoară și dirijează procesul de AOAM, cu aplicarea procedurilor și mecanismelor admisibile pentru formarea fondurilor financiare destinate acoperirii cheltuielilor de tratament și profilaxie a maladiilor și stărilor, incluse în Programul unic al AOAM, controlul calității asistenței medicale acordate și implementarea cadrului normativ aferent asigurărilor medicale.

Pe parcursul anului 2011, CNAM și-a desfășurat activitatea sa în conformitate cu prevederile Planului de acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2011-2014, Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pentru anii 2009-2011, Politicii Naționale de Sănătate, Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, Strategiei naționale de dezvoltare pe anii 2008-2011, Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011, Statutului CNAM, Programului de activitate al CNAM pe anul 2011 și altor acte legislative și normative în vigoare.

Raportul privind executarea (utilizarea) fondurilor AOAM pentru anul 2011 este elaborat în conformitate cu prevederile art.48¹ din Legea nr. 847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar și Hotărârea Guvernului nr. 304 din 22.04.2010 „Despre aprobarea structurii Raportului anual privind executarea (utilizarea) fondurilor AOAM”.

Tabel 1. Indicatori cheie 2004 - 2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Numărul persoanelor asigurate*	2 263 489	2 411 176	2 498 085	2 634 417	2 568 734	2 448 072	2 760 622	2 751 223
Veniturile fondurilor AOAM (mln.lei)	976,9	1 281,7	1 559,0	2 036,4	2 688,7	2 878,9	3 424,4	3 636,6
Ponderele transferurilor din bugetul de stat în veniturile fondurilor AOAM (%)	66,7	65,5	64,2	58,7	54,9	50,6	56,3	54,5
Cheltuielile fondurilor AOAM (mln.lei)	937,5	1 108,0	1 485,4	1 894,6	2 572,0	3 071,4	3 367,7	3 615,7
Cheltuielile fondurilor AOAM ca % în PIB	2,9	2,9	3,3	3,5	4,1	5,1	4,7	4,4
Mărimea primei de asigurare în cotă procentuală (%)	4	4	4	5	6	7	7	7
Mărimea primei de asigurare în sumă fixă (lei)	441,23	664,8	816,0	1 209,0	1 893,6	2 637,6	2 478,0	2 772,0
Fondul de remunerare a muncii din care se calculează primele de asigurare în cotă procentuală (mlrd.lei)	7,7	10,2	12,6	15,2	18,7	19,1	20,7	22,5
Numărul instituțiilor medicale și farmaceutice contractate	98	200	239	251	307	320	384	428
Numărul instituțiilor medicale primare contractate direct de CNAM	21	21	24	29	72	73	95	111
Numărul de rețete compensate	-	n/a	732 778	1 644 088	1 975 526	2 180 557	2 744 381	3 212 714
Cheltuielile pentru medicamente compensate (mln.lei)	-	7,4	23,8	40,9	55,3	74,1	116,8	150,0
Salariu mediu în instituțiile medico-sanitare pentru o unitate (lei)	730	832	1081	1 387	1 871	2 269	2 436	2 573

* Numărul persoanelor asigurate s-a diminuat în 2008, 2009 în special datorită micșorării numărului de angajați în contextul crizei

2. Sinteza privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală

Prin Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011 nr.55 din 31.03.2011, veniturile și cheltuielile au fost aprobate în sumă de **3 673 033,7 mii lei**.

Sinteza desfășurată privind executarea fondurilor AOAM este prezentată în Formularul nr.1, care se anexează la prezentul raport (**Anexa 1**).

Detalii asupra fiecărui tip de venituri și cheltuieli prezentat în sinteză vor fi expuse în capitolele ce urmează.

În anul 2011, fondurile AOAM au înregistrat un excedent de 20 908,8 mii lei, iar la situația din 31.12.2011 soldul cumulativ al fondurilor AOAM a constituit 430 687,0 mii lei. Acesta va fi utilizat în scopul realizării obiectivelor AOAM și în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de constituire și administrare a fondurilor AOAM aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.594 din 14.05.02.

3. Veniturile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală raportate pe tipuri de surse

Acumulările în fondurile AOAM au fost realizate în sumă de **3 636 598,1 mii lei**, ceea ce constituie 99,0% din suma planificată. Comparativ cu anul 2010 veniturile au crescut cu 212 149,0 mii lei sau cu 6,2%.

Tabel 2. Veniturile fondurilor AOAM pe a. 2011

Formular nr. 2
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+,-) executat față de precizat	Raportul (în %) executat față de precizat
Venituri, total	3 673 033,7	3 673 033,7	3 636 598,1	- 36 435,6	99,0
<i>inclusiv:</i>					
Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în mărime procentuală, achitate de angajatori și angajați	1 641 975,3	1 641 975,3	1 576 229,7	- 65 745,6	96,0
Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în sumă fixă, achitate de persoanele fizice	42 769,5	42 769,5	59 845,6	+ 17 076,1	139,9
Alte venituri	4 000,0	4 000,0	16 095,3	+ 12 095,3	402,4
<i>inclusiv:</i>					
dobânzi	2 880,0	2 880,0	13 588,7	+ 10 708,7	471,8
alte venituri	120,0	120,0	109,9	-10,1	91,6
amenzi și sancțiuni	1 000,0	1 000,0	2 396,7	+1 396,7	239,7
Transferuri de la bugetul de stat	1 983 300,0	1 983 300,0	1 983 300,0	0,0	100,0
Transferuri de la bugetul de stat pentru compensarea veniturilor ratate	988,9	988,9	1 127,5	+138,6	114,0
Granturi interne	-	-	-	-	-
Granturi externe	-	-	-	-	-

Veniturile la fondurile AOAM se constituie din primele de AOAM achitate de contribuabili, transferuri de la bugetul de stat și alte venituri (amenzi și sancțiuni administrative, dobânzi bancare, etc.).

Prima de AOAM reprezintă o sumă fixă sau o contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, pe care contribuabilul este obligat să o plătească în fondurile AOAM pentru preluarea riscului de îmbolnăvire.

Mărimea primei de AOAM se stabilește anual prin legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală. Aceste mărimi, atât în sumă fixă cât și procentuală, au evoluat pe parcursul anilor 2004-2011 (**Tabel 1**), fiind în corelație directă cu evoluția economiei naționale.

3.1. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în mărime procentuală, achitate de angajatori și angajați

Mărirea primei de AOAM sub formă de contribuție procentuală, în conformitate cu prevederile politicii fiscale, a fost aprobată prin Legea fondurilor AOAM pe anul 2011 în cuantum de **7,0%**.

Creșterea cotei procentuale a primei de asigurare s-a făcut gradual, câte 1,0% în anii 2007-2009, iar în anul 2011 a fost menținută la nivelul ultimilor doi ani. Stabilită inițial 4,0% în 2004, această cotă și astăzi este mult sub media de 13,0% din țările europene cu sisteme similare de asigurări obligatorii de sănătate. Modernizarea sistemului de asigurări presupune și ajustarea treptată a acestui parametru.

Aceste prime de asigurare au fost acumulate în sumă de **1 576 229,7 mii lei**. Cota îndeplinirii a planului este de 96,0%, iar ponderea din veniturile totale a acestor prime este de 43,3%, fiind una din cea mai mare după transferurile din bugetul de stat. Față de anul 2010 au fost acumulate mai mult cu 129 952,3 mii lei sau cu 9,0%.

Categoriile de plătitori ai primelor de AOAM în mărime procentuală sunt prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de AOAM. Printre acestea se numără, în special, angajatorii și angajații.

3.2. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în sumă fixă, achitate de persoanele fizice cu domiciliul în Republica Moldova

Mărirea primei de AOAM în sumă fixă se calculează prin aplicarea primei de asigurare în mărime procentuală la salariul mediu anual prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici.

Pentru anul 2011 a fost prognozat un salariu mediu anual de 39 600 lei (3 300 lei x 12 luni). Aplicând cota procentuală de 7,0%, a fost calculată prima de asigurare în sumă fixă de **2 772,0 lei**.

Majorarea costului primei de AOAM în sumă fixă în anul 2011 cu 11,9% față de anul 2010, se datorează majorării salariului mediu anual prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici (de la 35 400 lei în 2010 până la 39 600 lei în 2011).

Prin Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011 s-a aplicat, ca și în anii anteriori, reducerea de 50% din mărirea primei de AOAM în sumă fixă pentru categoria de persoane care au achitat contribuția respectivă până la data de 30 aprilie 2011, cu excepția notarilor privați și avocaților, indiferent de forma juridică de organizare a activității și reducerea de 75% pentru proprietarii de terenuri cu destinație agricolă, indiferent de faptul dacă au dat sau nu aceste terenuri în arendă sau folosință pe bază de contract, până la data de 31 octombrie 2011. Prin urmare, efectul pozitiv al acestor înlesniri este reflectat în acumulările primelor în sumă fixă în valoare de **59 845,6 mii lei** fiind cu 39,9 % mai mult comparativ cu planul aprobat și cu 48,2% mai mult față de acumulările acestor prime în anul 2010. În același timp s-a înregistrat o creștere semnificativă cu 57,1% a numărului persoanelor fizice care s-au asigurat în mod individual, prin achitarea primei de AOAM în sumă fixă, el fiind de **52 699** persoane.

Prin urmare, practica aplicării înlesnirilor date a demonstrat impactul pozitiv în vederea protecției financiare a categoriilor de populație cu venituri mici și sporirii gradului de acoperire a populației cu AOAM.

Categoriile de plătitori ai primelor de AOAM în sumă fixă sunt expuse în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de AOAM. Printre acestea se regăsesc proprietarii de terenuri cu

destinație agricolă, fondatorii de întreprinderi individuale, titularii de patentă de întreprinzător, notarii publici și avocații.

3.3. Alte venituri

În total la acest capitol au fost acumulate **16 095,3 mii lei** sau cu 43,6% (4 888,5 mii lei) mai mult față de anul 2010. Acest lucru s-a produs mai mult din contul majorării sumelor amenzilor aplicate de Inspectoratul Fiscal de Stat (150,0%), sancțiunilor administrative sub formă de amendă aplicate de CNAM (109,0%) și mai puțin din contul majorării sumei dobânzii de la depunerea mijloacelor bănești ale fondurilor AOAM la conturile de depozitare (77,7%).

Cauza majorării sumelor amenzilor aplicate de Inspectoratul Fiscal de Stat și sancțiunilor administrative sub formă de amendă aplicate de CNAM este modificarea efectuată la Codul Contravențional prin Legea nr. 186 din 15.07.10, conform căreia:

- s-a majorat amenda contravențională de la 5-10 unități convenționale la 20-50 pentru netransferarea, transferarea tardivă sau transferarea incompletă a primelor de AOAM în cazul retribuirii muncii în expresie bănească sau în natură, pentru toate temeiurile și felurile de plăți, la care, conform legislației, se calculează primele menționate (art.266 alin.(3) CC);
- s-a transmis în competența CNAM constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor administrative pentru neplata primelor de AOAM în sumă fixă în termenul prevăzut de legislație și includerea de noi norme contravenționale (art.413 alin.(1) CC);
- s-au inclus noi sancțiuni pentru nerespectarea regulilor din domeniul AOAM (art.266 alin.(4) – (7) CC) și pentru nerespectarea regulilor de gestionare a mijloacelor financiare provenite din fondurile AOAM (art.266¹ CC).

Descrierea detaliată a acestei categorii de venituri se expune mai jos:

- amenzi aplicate de inspectoratele fiscale – *1 748,5 mii lei*,
- amenzi și sancțiunile administrative aplicate de CNAM – *648,2 mii lei*,
- dobânzi de la depunerea mijloacelor bănești ale fondurilor AOAM la conturile de depozitare – *10 900,7 mii lei*,
- dobânzi aferente soldurilor mijloacelor bănești ale fondurilor AOAM la conturile bancare – *2 688,0 mii lei*,
- alte încasări – *109,9 mii lei*.

Cota cea mai mare (67,7%) din aceste acumulări o dețin dobânzile de la depunerea mijloacelor bănești ale fondurilor AOAM la conturile de depozitare din contul majorării ratei dobânzii și a sumelor plasate la depozit.

Conform legii, instituția financiară ce deservește conturile fondurilor AOAM achită dobândă la soldurile conturilor în mărimea stabilită în contract, dar nu mai puțin decât rata medie ponderată a dobânzii pe sistemul bancar la depozitele cu același termen de păstrare, calculate din ratele medii disponibile pentru ultimele 3 luni. Această dobândă se transferă lunar în contul bancar al Ministerului Finanțelor - Trezoreria de Stat „Mijloace financiare ale AOAM” deschis în Contul Unic al Trezoreriei (CUT).

3.4. Transferuri de la bugetul de stat

Guvernul asigură persoanele neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate, cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual (art.4 alin.(4) din Legea nr. 1585-XIII din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală). Sunt asigurate de Guvern **14 categorii** de persoane, inclusiv copii până la 18 ani, pensionari, invalizi, șomeri care beneficiază de ajutor de șomaj, persoane care beneficiază de ajutor social, etc.

Suma transferurilor din bugetul de stat în fondurile AOAM pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern, se calculează reieșind din aplicarea cotei procentuale din totalul cheltuielilor aprobate ale bugetului de stat, cu excepția cheltuielilor efectuate din veniturile cu destinație specială prevăzute în legislație, nu mai mică decât 12,1%.

Pe parcursul anului 2011 au fost transferate de la bugetul de stat **1 983 300,0 mii lei** sau la nivelul planificat prin lege. Comparativ cu anul 2010 au fost transferate cu 56 900,0 mii lei mai mult sau cu 2,9%.

În contextul ajustărilor operate la sistemul de asigurări și sporirii graduale a primelor de asigurare în mărime procentuală, se înregistrează o tendință de micșorare a ponderii acestor venituri în acumulările totale ale fondurilor AOAM de la 66,7% în anul 2004 la 54,5% în anul 2011 (**Tabel 1**).

Transferurile de la bugetul de stat pentru compensarea veniturilor ratate, conform art.3 din Legea nr.39-XVI din 2 martie 2006 - acumulate în sumă de **1 127,5 mii lei**, constituie compensarea de către Guvern a primelor AOAM pentru deținătorii de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița-Tiraspol pentru anul 2010 (**711,7 mii lei**) și numai o parte din anul 2011 (**415,8 mii lei**). Astfel, la situația din 31 decembrie 2011 din veniturile ratate pentru anul 2011 au rămas necompensate de către Guvern suma de **62,7 mii lei** (**478,5 mii lei – 415,8 mii lei = 62,7 mii lei**).

4. Utilizarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală sub aspectul programelor și subprogramelor aprobate

Mijloacele financiare, indiferent de sursa de achitare, se acumulează în contul unic al CNAM, fiind ulterior repartizate conform normativelor legale în următoarele fonduri:

- fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază);
- fondul măsurilor de profilaxie (de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire);
- fondul de rezervă al AOAM;
- fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale;
- fondul de administrare al sistemului de AOAM.

Cheltuielile totale din fondurile AOAM pe parcursul anului 2011 au fost realizate în sumă de **3 615 689,3 mii lei** sau la nivelul de 98,4% față de planul prevăzut, fiind în creștere cu 247 940,4 mii lei (7,4%) față de cheltuielile din anul 2010.

Tabel 3. Utilizarea mijloacelor fondurilor AOAM pe a. 2011

Formular nr. 3
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+,-) executat față de precizat	Raportul (in %) executat față de precizat
Cheltuieli, total	3 673 033,7	3 673 033,7	3 615 689,3	- 57 344,4	98,4
<i>inclusiv:</i>					
Fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază)	3 486 612,4	3 486 612,4	3 479 336,1	- 7 276,3	99,8
Fondul de rezervă	55 095,5	55 095,5	46 181,3	- 8 914,2	83,8
Fondul măsurilor de profilaxie (de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire)	36 730,3	36 730,3	15 779,4	- 20 950,9	43,0
Fondul de administrare al sistemului AOAM	39 500,0	39 500,0	39 385,2	- 114,8	99,7
Fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale	55 095,5	55 095,5	35 007,3	- 20 088,2	63,5

Anual în Legea fondurilor AOAM se planifică cheltuieli pentru fiecare fond în parte, divizate pe programe și subprograme.

4.1. Cheltuieli din fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază)

Cele mai importante cheltuieli ale fondurilor AOAM (nu mai puțin de 94% anual, conform normativelor) se efectuează din contul fondului pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază). Mijloacele financiare, acumulate în fondul de bază, se utilizează pentru acoperirea cheltuielilor necesare realizării Programului unic al AOAM, care include:

- asistența medicală urgentă prespitalicească;
- asistența medicală primară;
- asistența medicală specializată de ambulator;
- asistența medicală spitalicească;
- alte servicii aferente asistenței medicale.

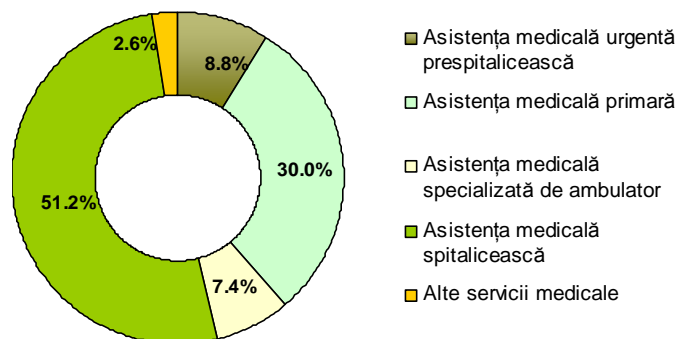
Tabel 4. Structura cheltuielilor din fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază) pe a. 2011

Formular nr. 4
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+;-) executat față de precizat	Raportul (in %) executat față de precizat
Asistența medicală urgentă prespitalicească	306 821,9	306 821,9	306 821,8	- 0,1	100,0
Asistența medicală primară	1 045 983,7	1 045 983,7	1 044 839,0	- 1 144,7	99,9
<i>inclusiv: medicamente compensate</i>	150 000,0	150 000,0	150 000,0	0,0	100,0
Asistența medicală specializată de ambulator	261 495,9	261 495,9	256 975,9	- 4 520,0	98,3
Asistența medicală spitalicească	1 779 915,7	1 779 915,7	1 779 915,7	0,0	100,0
Servicii medicale de înaltă performanță	87 165,3	87 165,3	87 165,3	0,0	100,0
Îngrijiri medicale la domiciliu	5 229,9	5 229,9	3 618,4	- 1 611,5	69,2
Alte tipuri de asistență medicală	-	-	-	-	-
TOTAL	3 486 612,4	3 486 612,4	3 479 336,1	- 7 276,3	99,8

În 2011, instituțiilor medico-sanitare (IMS) contractate, pentru serviciile medicale prestate, le-au fost transferate din fondul de bază suma de **3 479 336,1 mii lei** sau la nivelul de 99,8% față de planul prevăzut. Această sumă constituie 96,2% din cheltuielile totale ale fondurilor AOAM pentru această perioadă, fiind în creștere cu 185 433,7 mii lei (5,6%) față de cheltuielile fondului de bază din anul 2010.

Diagrama 1. Ponderea cheltuielilor pe tipuri de asistență medicală în a. 2011

Mai mult decât jumătate (51,2%) din mijloacele financiare ale fondului de bază au fost alocate pentru asistența medicală spitalicească, iar 30,0% - pentru asistența medicală primară, inclusiv medicamente compensate.

CNAM a achitat în acest an din fondul de bază pentru medicamente parțial/integral compensate suma de 150 000,0 mii lei la nivelul planificat prin lege, cu o creștere de 33 151,1 mii lei (28,4%) față de cheltuielile efectuate în anul precedent. Această creștere se datorează extinderii semnificative a listei de medicamente compensate. Din suma totală cheltuită pentru asistența medicală primară, suma pentru medicamente parțial/integral compensate constituie 14,4 %, comparativ cu 11,6 % în anul 2010.

Serviciile medicale, achitate de CNAM din fondul de bază, au corespuns spectrului și volumului stipulat în Programul unic al AOAM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1387 din 10 decembrie 2007, cu modificările ulterioare. Achitarea s-a făcut pentru serviciile real îndeplinite, în limita volumului de servicii medicale contractat. CNAM și-a onorat toate obligațiunile contractuale față de toate IMS și instituții farmaceutice contractate, astfel, la finele anului nu s-au înregistrat datorii față de prestatorii de servicii medicale și farmaceutice.

Tabel 5. Unii parametri a serviciilor prestate de către IMS în aa. 2004-2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Solicitări de ambulanță prestate	651 895	817 766	834 686	877 936	866 253	891 687	1 006 839 [*]	855 809
Vizite la medicul de familie	8 826 323	9 687 592	9 482 215	9 675 499	9 762 898	10102991	10 313 830 [*]	9 377 728
Vizite în asistența medicală specializată de ambulator	3 339 234	4 806 225	5 137 040	5 340 340	5 751 948	5 929 165	6 094 119	6 578 959
Cazuri tratate în spitale	475 597	499 431	500 603	511 061	538 691	534 676	553 482	571 135
Servicii de înaltă performanță	12 419	42 740	118 365	200 581	241 936	226 202	277 067	354 797

* Date statistice ale Centrului Național de Management în Sănătate

Activitatea de evaluare și control desfășurată de structurile CNAM pe parcursul anului 2011 a fost orientată spre îndeplinirea atribuțiilor legale privind:

- verificarea corespunderii cu clauzele contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) a volumului, termenelor, calității și costului asistenței medicale acordate;
- verificarea gestionării eficiente și după destinație a mijloacelor financiare provenite din fondurile AOAM;
- asigurarea accesibilității persoanelor la serviciile medicale prevăzute în Programul unic;
- examinarea petițiilor, solicitărilor parvenite din partea persoanelor asigurate și rezolvarea, în limita competenței, a problemelor enunțate.

În scopul monitorizării volumului și calității serviciilor medicale prestate precum și gestionării mijloacelor provenite din fondurile AOAM, în perioada raportată a fost evaluată activitatea IMS și instituțiilor farmaceutice privind respectarea condițiilor contractuale. Astfel, s-au efectuat 773 controale a prestatorilor de servicii medicale și 86 controale a prestatorilor farmaceutici, în care au fost implicați 58 specialiști din cadrul structurii de evaluare și control a CNAM. Au fost cuprinse cu controale 98,6% din IMS și 47% din instituțiile farmaceutice contractate.

În urma evaluărilor efectuate au fost constatate servicii prestate necalitativ și servicii raportate nejustificat. Aceste servicii, în valoare de 18 232,8 mii lei, au fost declarate nevalidate și nu s-au acceptat spre plată. Suma serviciilor nevalidate, comparativ cu anul 2010, este cu 51,2 % mai mare, datorită majorării sumelor contractuale în anul 2011.

Tabel 6. Evaluarea medicală a unor servicii prestate

(mii lei)

Tipurile de servicii medicale	Sume contractate în 2010	Sume contractate în 2011	Sume nevalidate în 2010	Sume nevalidate în 2011
Asistența medicală primară	1 010 835,2	1 045 983,7	-	-
Asistența medicală specializată de ambulator	235 619,2	261 495,9	51,5	23,6
Asistența medicală spitalicească	1 673 060,5	1 779 915,7	11 825,9	17 943,4
Îngrijiri medicale la domiciliu	2 609,0	5 229,9	175,4	139,3
Servicii medicale de înaltă performanță	75 292,0	87 165,3	5,9	126,5
Asistența medicală urgentă prespitalicească	299 514,0	306 821,9	-	-
TOTAL	3 296 929,9	3 486 612,4	12 058,7	18 232,8

Pe lângă partea medicală, specialiștii CNAM au verificat legalitatea și eficiența utilizării de către IMS a mijloacelor financiare provenite din fondurile AOAM. Astfel, s-au stabilit unele încălcări financiare referitor la utilizarea mijloacelor financiare provenite din fondurile AOAM în alte scopuri decât îndeplinirea Programului unic. Prin *Dispozițiile* emise de echipele de control ale CNAM, IMS au fost obligate să restabilească sumele dezafectate în conturile de decontare destinate surselor AOAM din contul altor venituri.

4.2. Cheltuieli din fondul măsurilor de profilaxie

Mijloacele financiare, acumulate în fondul măsurilor de profilaxie, se utilizează pentru acoperirea cheltuielilor legate preponderent de:

- realizarea măsurilor de reducere a riscurilor de îmbolnăvire, inclusiv prin imunizări și alte metode de profilaxie primară și secundară;
- efectuarea examinărilor profilactice (screening) în scopul depistării precoce a îmbolnăvirilor;
- finanțarea manifestărilor și activităților cu menirea de a promova un mod de viață sănătos;
- achiziționarea, în baza hotărârii de Guvern, a dispozitivelor medicale, echipamentului, medicamentelor și consumabilelor pentru realizarea măsurilor de reducere a riscului de îmbolnăvire și de tratament în caz de urgențe de sănătate publică;
- alte activități de profilaxie și prevenire a riscurilor de îmbolnăvire, acceptate pentru finanțare în bază de proiecte, conform regulamentului aprobat de Ministerul Sănătății și CNAM.

Tabel 7. Structura cheltuielilor din fondul măsurilor de profilaxie pe a.2011

Formular nr. 7
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+,-) executat față de precizat	Raportul (în %) executat față de precizat
Cheltuieli, total	36 730,3	36 730,3	15 779,4	- 20 950,9	43,0
<i>inclusiv:</i>					
Cheltuieli de promovare a modului sănătos de viață	3 000,0	3 000,0	2 662,8	- 337,2	88,8
Cheltuieli aferente realizării măsurilor de reducere a riscurilor de îmbolnăvire și efectuarea screeningu-lui privind unele maladii importante pentru societate	33 730,3	33 730,3	13 116,6	- 20 613,7	38,9
Alte cheltuieli din fondul măsurilor de profilaxie	-	-	-	-	-

Din fondul măsurilor de profilaxie au fost transferate **15 779,4 mii lei**, sau la nivelul de 43,0% față de suma planificată, executarea fiind în creștere cu 9 467,3 mii lei (150,0%) față de anul 2010.

La compartimentul *promovarea modului sănătos de viață*, au fost finanțate servicii aferente derulării Campaniei de comunicare și sensibilizare „Promovarea modului sănătos de viață. Ediția 2011” în sumă de – 2 662,8 mii lei. Această Campanie a avut ca scop realizarea diverselor acțiuni:

- maraton-concert în susținerea Campaniei și promovarea modului sănătos de viață cu participarea ONG-urilor din domeniul sănătății, instituțiilor publice, mass-media și a tinerilor (16-35 ani);
- concurs în susținerea adoptării unui stil de viață activ (mișcare fizică în aer liber) cu participarea populației active din Chișinău, Cahul și Bălți;
- flashMob în susținerea examenului profilactic general la medicul de familie cu participarea pacienților și medicilor de familie din cadrul IMS publice din Chișinău, Cahul, Bălți;
- concurs în susținerea și menținerea salubrității mediului înconjurător cu participarea populației urbane din Chișinău, Cahul și Bălți;
- elaborarea și difuzarea spoturilor sociale TV și radio „Spune DA pentru sănătatea ta” prin intermediul canalelor electronice ca: Moldova 1, Publica TV, Radio Moldova, Radio Arena, Vocea Basarabiei, Jurnal FM, Radio 21, Radio Sport, Radio Europa Plus;
- plasarea machetelor în publicațiile periodice de nivel național și regional: Adevărul, Săptămâna, Komersant, Unghiul, Gazeta de Sud, Observatorul de Nord, Cuvântul Liber, Cuvântul, Ecoul Nostru, Est Curier, Glia Drochiană, Ora Locală, Expresul, Nord Info, Cahul Expres;
- elaborarea materialelor informaționale și didactice, organizarea instruirilor tematice pentru elevi din regiunea Chișinău, Bălți, Cahul și distribuirea broșurilor: „Somnul – element de bază pentru sănătate”, „Igiena personală”, „Alimentația sănătoasă”, „Activitatea fizică”, „Controlează-ți stresul”, „Efectele negative ale fumatului și alcoolului”, „Efectele negative ale narcomaniei”;
- elaborarea și distribuirea materialelor informaționale didactice tematice pentru medici și pedagogi: „Spune da pentru sănătatea ta”, „Reducerea stresului”, „Combaterea consumului de tutun”, „Implicațiile consumului de alcool”, „Alimentația sănătoasă”, „Activitatea fizică”;
- plasarea spoturilor scurte pe LED ecrane, a materialelor promoționale și ilustrativ-informative pe panouri stradale cu dimensiunea 6x3 metri în regiunile: Chișinău-4, Bălți-1, Cahul-1, Ungheni-1, Soroca-1, Taraclia-1, Comrat-1, Drochia-1, Căușeni-1, Hîncești-1, Orhei-1.

Acțiunile menționate au avut mesajul:

- promovarea adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație diversă, bogată în vitamine și proteine);
- practicarea sportului și adoptarea unui stil de viață activ;
- controlarea stărilor ce provoacă stresul;
- aplicarea cu regularitate a măsurilor de profilaxie pentru organism și examinarea profilactică generală la medicul de familie;
- abandonarea obiceiurilor dăunătoare în favoarea unor activități sănătoase;
- menținerea salubrității mediului înconjurător.

La compartimentul *realizarea măsurilor de reducere a riscurilor de îmbolnăvire și efectuarea screeningu-lui privind unele maladii importante pentru societate*, CNAM a achiziționat:

- vaccinuri și imunoglobuline antirabice în sumă de 1 190,4 mii lei, ținând cont de importanța majoră a acestora și având în vedere decizia de comun acord a reprezentanților Ministerului Sănătății, Centrului Național de Sănătate Publică, CNAM, Agenția Medicamentului, UNICEF, OMS care au participat la ședința de lucru din 20.01.2011;
- medicamentul Calcitonină în sumă de 5 786,5 mii lei, în vederea continuării Programului de profilaxie a osteoporozei și luând în considerație impactul major al osteoporozei în morbiditatea generală și afectarea vitalității.

A finanțat proiecte în sumă de 6 019,9 mii lei, care au drept obiectiv efectuarea screeningu-lui privind unele maladii importante pentru societate:

- Screening-ul pentru identificarea factorilor de risc ce provoacă bolile cardiovasculare (hipertensiunea arterială, nivelul sporit de colesterol, indicele masei corporale sporit) – 25,0 mii lei;
- Screening-ul complex clinic-instrumental pentru depistarea proceselor precanceroase a cancerului glandei mamare la femei cu vârsta cuprinsă între 50-69 ani în r-n Florești (investigate 2693 femei), în r-n Anenii Noi (investigate 4170 femei) și pentru depistarea proceselor precanceroase a cancerului colului uterin la femei cu vârsta cuprinsă între 25-59 ani în r-n Fălești (investigate 2561 femei), r-n Strășeni (investigate 8645 femei), r-n Cahul (investigate 6208 femei) – 5 994,9 mii lei.

Scopul proiectului de screening este de a contribui la îmbunătățirea de lungă durată a indicatorilor stării sănătății și la scăderea ratei mortalității cauzate de cancerul colului uterin, glandei mamare și de bolile cardiovasculare. Rezultatele preconizate ale programului sunt ridicarea nivelului de cunoștințe privind profilaxia acestor maladii, informarea privind factorii de risc care pot declanșa în organism un proces malign, conștientizarea necesității elaborării și implementării activităților de profilaxie a cancerului și a bolilor cardiovasculare, îmbunătățirea cunoștințelor despre modul sănătos de viață.

Tot din fondul măsurilor de profilaxie, CNAM a achiziționat echipament personal de protecție (respiratoare cu sistem de purificare a aerului dotat cu baterie și cartrige) în sumă de 119,8 mii lei.

Executarea anuală cu 57,0% mai puțin decât suma planificată se explică prin lipsa situațiilor epidemiologice la nivel național în anul 2011, care a condiționat crearea de economii la capitolul cheltuieli pentru vaccinarea populației, achiziționarea și repartizarea medicamentelor antivirale.

4.3. Cheltuieli din fondul de rezervă

Mijloacele financiare, acumulate în fondul de rezervă, se utilizează pentru:

- acoperirea cheltuielilor suplimentare, legate de îmbolnăviri și afecțiuni urgente, a căror rată anuală depășește media luată în baza calculării Programului unic pentru anul respectiv;
- compensarea diferenței dintre cheltuielile efective legate de achitarea serviciilor medicale curente și contribuțiile acumulate (veniturile așteptate) în fondul de bază.

Tabel 8. Structura cheltuielilor din fondul de rezervă pe a. 2011

Formular nr. 6
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+,-) executat față de precizat	Raportul (în %) executat față de precizat
Cheltuieli, total	55 095,5	55 095,5	46 181,3	- 8 914,2	83,8
<i>inclusiv:</i>					
Acoperirea cheltuielilor suplimentare necesare pentru acordarea serviciilor medicale persoanelor asigurate în condițiile prevăzute de legislație	55 095,5	55 095,5	46 181,3	- 8 914,2	83,8
Acoperirea cheltuielilor de acordare a asistenței medicale persoanelor neasigurate în volumul prevăzut de legislație	-	-	-	-	-
Alte cheltuieli din fondul de rezervă	-	-	-	-	-

Cheltuielile fondului de rezervă constituie **46 181,3 mii lei**, executarea fiind la nivelul de 83,8% din suma planificată. Majorarea nivelului de executare față de anul precedent (147,2%), se datorează acoperirii cheltuielilor suplimentare care au fost necesare pentru acordarea de servicii medicale persoanelor asigurate în condițiile

prevăzute de legislație. Ponderea cheltuielilor fondului de rezervă din totalul cheltuielilor fondurilor AOAM constituie 1,3%, comparativ cu 0,6 % în anul 2010.

4.4. Cheltuieli din fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale

În al doilea an de la constituirea fondului de dezvoltare, valoarea acestuia a fost aprobată pe anul 2011 în sumă de **55 095,5 mii lei**, în creștere cu 37 923,5 mii lei comparativ cu anul 2010.

Alocarea mijloacelor financiare din fondul respectiv se realizează, în urma organizării concursului de selectare a proiectelor investiționale ale IMS publice. Funcția de organizare și desfășurare a acestor concursuri o îndeplinește Comisia mixtă, instituită prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr.663/175-A din 27.09.2010, iar criteriile de evaluare, selectare și monitorizare a proiectelor investiționale sunt stabilite în Regulamentul privind criteriile și modalitatea de selectare și derulare a proiectelor investiționale finanțate din fondul de dezvoltare al AOAM aprobat prin Ordinul sus nominalizat.

Criteriile de selectare a proiectelor investiționale ale IMS publice sunt determinate de corespunderea acestora cu scopurile de utilizare a mijloacelor financiare acumulate în fondul de dezvoltare cum ar fi:

- procurarea utilajului medical performant și a transportului sanitar specializat,
- implementarea noilor tehnologii de încălzire, de prelucrare a deșeurilor medicale, de alimentare cu apă,
- modernizarea și optimizarea clădirilor și infrastructurii,
- implementarea sistemelor și tehnologiilor informaționale.

Astfel, din fondul de dezvoltare au fost alocați **35 007,3 mii lei** pentru 31 proiecte investiționale câștigătoare ale IMS publice, iar banii au fost direcționați spre îndeplinirea lucrărilor de reparații capitale - 21 807,0 mii lei și dotarea cu utilaj medical de diagnostic și tratament - 13 200,3 mii lei. În modul acesta, investițiile respective au contribuit la creșterea eficacității prestatorilor publici de servicii medicale și, în consecință, au avut un impact pozitiv asupra sporirii calității serviciilor în cauză.

Proiectele investiționale câștigătoare ale IMS publice se expun mai jos:

- dotarea cabinetului de diagnostic și terapie cu unde electromagnetice atermice a policlinicii consultative pentru femei și copii din cadrul Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului – *220,1 mii lei*;
- finisarea lucrărilor de reparație și amenajarea edificiului asistenței medicale de ambulator al Spitalului Raional Strășeni – *657,8 mii lei*;
- modernizarea serviciului urologic al Spitalului Clinic Republican (echipament urologic pentru litotripsie) – *3 325,0 mii lei*;
- îmbunătățirea calității asistenței stomatologice sub anestezie generală acordate copiilor în cadrul Policlinicii Stomatologice Republicane – *1 840,1 mii lei*;
- îmbunătățirea calității condițiilor de activitate în Centrul de Sănătate Sipoteni – *149,7 mii lei*;
- lucrări de reparație a Centrului de Sănătate Peresecina – *400,3 mii lei*;
- reconstrucția sediului Centrului de Sănătate Rudi – *745,1 mii lei*;
- ameliorarea serviciilor de recuperare medicală în Centrul de Sănătate Pîrjolteni – *49,7 mii lei*;
- finanțarea lucrărilor de reparație și amenajare a Spitalului Raional Glodeni – *2 309,7 mii lei*;
- reparația capitală a blocului central al Spitalului Raional Ungheni – *1 395,4 mii lei*;
- asigurarea Oficiului Medicilor de Familie Buda cu încălzire autonomă – *55,0 mii lei*;
- creșterea eficienței energetice a Spitalului Raional Orhei – *1 559,3 mii lei*;
- optimizarea actului de diagnostic și tratament a pacienților urologici în Centrul Național Științifico-Practic de Medicina Urgentă – *1 336,6 mii lei*;

- implementarea ecocardiografiei transesofagiene în Institutul Republican de Cardiologie – 800,0 mii lei;
- construcția cazangeriei autonome și reparația rețelelor termice interne a Spitalului Raional Taraclia – 722,2 mii lei;
- renovarea blocului curativ nr.3 al Spitalului Clinic de Psihiatrie – 2 195,8 mii lei;
- reconstrucția secției pentru copii a Spitalului Raional Ceadâr-Lunga – 4 479,0 mii lei;
- schimbarea ferestrelor și vitraliilor din PVC ale Policlinicii Asociației Curative Sanatoriale de Recuperare a Aparatului Guvernului Republicii Moldova – 1 316,0 mii lei;
- schimbarea geamurilor în secțiile de boli infecțioase și terapie în Spitalul Raional Criuleni – 491,4 mii lei;
- dotarea laboratorului toxico-analitic al secției toxicologie din Spitalul Clinic Municipal Sfânta Treime – 3 060,1 mii lei;
- finisarea lucrărilor de reconstrucție a Blocului curativ nr.2 al Spitalului Ftziopneumologie Vorniceni – 2 006,0 mii lei;
- procurarea autoclavelor pentru Centrul de Sănătate Gura Galbenei, Centrul de Sănătate Mihailovca și Centrul de Sănătate Satul Nou – 273,2 mii lei;
- reabilitarea și modernizarea blocului chirurgical al Spitalului Raional Hîncești – 3 000,0 mii lei;
- modernizarea clădirii Oficiului Medicilor de Familie Samașcani – 72,0 mii lei;
- adaptarea laboratorului de recoltare și conservare a țesuturilor în Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie – 83,1 mii lei;
- optimizarea infrastructurii prin reamplasarea laboratorului în Spitalul Clinic Municipal de Boli Contagioase pentru Copii – 99,5 mii lei;
- gazificarea Centrului de Sănătate Borogani – 152,8 mii lei;
- dotarea Spitalului Raional Cimișlia cu instalație radiodiagnostică – 450,0 mii lei;
- modernizarea serviciului endocrinologic al Spitalului Clinic Republican – 643,4 mii lei;
- dotarea serviciului Stroke Unit al Institutului de Neurologie și Neurochirurgie – 1 119,0 mii lei;

Executarea fondului de dezvoltare este la nivelul de 63,5% din suma planificată. Îndeplinirea parțială a planului este legată de faptul că, unele IMS publice câștigătoare au avut o capacitate redusă de absorbție și valorificare a mijloacelor contractate și anume: depășirea de către furnizor a termenului limită de livrare a utilajului medical sau executarea lentă a lucrărilor de reparații capitale, anularea și organizarea repetată a procedurilor de achiziție publică, inițierea și organizarea întârziată a unor proceduri de achiziție publică sau stabilirea proiectului investițional câștigător spre finele anului.

4.5. Cheltuieli din fondul de administrare al sistemului AOAM

Conform legislației în vigoare, mijloacele financiare, acumulate în fondul de administrare, se utilizează pentru:

- salarizarea personalului angajat al CNAM și agențiilor teritoriale;
- acoperirea cheltuielilor de deplasare;
- întreținerea sistemului informațional și infrastructurii organizatorice;
- efectuarea controlului calității serviciilor medicale și a expertizelor respective;
- cheltuieli operaționale;
- procurarea mijloacelor fixe, a utilajului necesar cu efectuarea defalcărilor de amortizare;
- cheltuieli de gospodărie și birotică;
- instruirea și perfecționarea cadrelor;
- alte activități ce țin de administrarea CNAM.

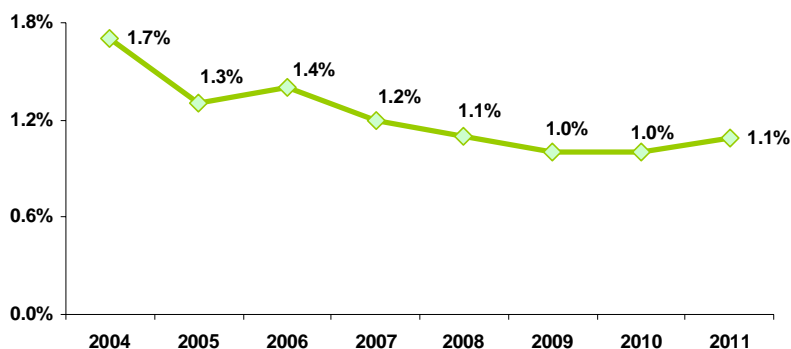
Tabel 9. Structura cheltuielilor din fondul de administrare al sistemului AOAM pe a. 2011

Formular nr. 8
(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri (+;-) executat față de precizat	Raportul (in%) executat față de precizat
Cheltuieli curente	38 000,0	38 000,0	37 887,2	- 112,8	99,7
<i>Inclusiv:</i>					
Retribuirea muncii	22 552,9	22 552,9	22 542,4	-10,5	100,0
Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii	4 959,5	4 959,5	4 955,3	- 4,2	99,9
Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală	716,3	716,3	715,8	- 0,5	99,9
Valoarea materialelor procurate și serviciilor prestate	9 611,3	9 611,3	9 586,7	- 24,6	99,7
Deplasări în interes de serviciu	160,0	160,0	87,0	- 73,0	54,4
Cheltuieli privind întreținerea mijloacelor fixe cu destinație generală și administrativă	1 500,0	1 500,0	1 498,0	- 2,0	99,9
TOTAL	39 500,0	39 500,0	39 385,2	- 114,8	99,7

Pentru cheltuielile administrative, conform legislației, este prevăzută repartizarea până la 2,0% din veniturile încasate în contul unic al CNAM. Însă, ținând cont de prioritatea compensării surselor limitate ale fondului de bază, ponderea cheltuielilor de administrare a sistemului de asigurări inițial a avut o tendință de diminuare, iar în ultimii ani de menținere la nivelul de 1,0%-1,1%.

Diagrama 2. Ponderea fondul de administrare al sistemului AOAM din totalul veniturilor fondurilor AOAM (aa. 2004-2011)

Cheltuielile din fondul de administrare al sistemului AOAM au fost realizate în sumă de **39 385,2** sau la nivelul de 99,7% față de planul prevăzut. Ponderea cea mai mare o dețin cheltuielile pentru retribuirea muncii – 57,2%, după care urmează cheltuielile pentru procurarea materialelor, serviciile prestate - 24,3%, cheltuielile pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de AOAM – 14,4%.

Cheltuielile pentru procurarea materialelor și pentru serviciile prestate includ cheltuielile pentru realizarea polițelor de asigurare prin intermediul oficiilor poștale, pentru dezvoltarea sistemelor informaționale, pentru realizarea campaniilor de informare a populației despre sistemul de AOAM, pentru servicii editoriale, cheltuieli de regie, etc.

Din cheltuielile capitale de 1 498,0 mii lei, s-a folosit pentru lucrările de construcție și reparație capitale suma de 713,6 mii lei și 784,4 mii lei pentru procurarea mijloacelor fixe.

Capitalul cel mai de preț al CNAM îl reprezintă angajații, cu efortul cărora se realizează administrarea sistemului AOAM. La finele anului, statul de funcții al CNAM prevedea 298,5 unități, inclusiv personal tehnic. Din total angajați, 76,4% au studii superioare (medici, economiști, juriști, contabili și alți specialiști înalt calificați). Cheltuielile efective pentru remunerarea muncii a angajaților CNAM în anul 2011 constituie 22 531,2 mii lei, iar salariul mediu lunar al unui angajat – 6 538 lei.

Începând cu anul 2005 se înregistrează o tendință de majorare a sumei fondurilor AOAM gestionate de CNAM, a numărului IMS și Instituțiilor farmaceutice contractate (în anul 2004 - 98 IMS, iar în anul 2011 - 428 IMS), a numărului rețetelor compensate eliberate (în anul 2006 - 732 778 rețete, iar în anul 2011 - 3 212 714), a numărului persoanelor asigurate (în anul 2004 - 2 263 489, iar în anul 2011 - 2 751 223). Prin urmare, crește și volumul de lucru pe care îl execută angajații CNAM, cum ar fi: contractarea IMS, exercitarea controlului calității și volumului asistenței medicale prestate de IMS contractate, precum și a corectitudinii gestionării mijloacelor financiare provenite din fondurile AOAM de către acestea, exercitarea controlului corectitudinea prescrierii și eliberării rețetelor compensate, apărarea intereselor persoanelor asigurate, acumularea primelor de AOAM în sumă fixă, monitorizarea realizării proiectelor investiționale ale IMS publice finanțate din fondul de dezvoltare a AOAM, etc. În același timp numărul de personal prevăzut în statul de funcții al CNAM nu s-a majorat, rămânând la nivelul anului 2005.

5. Cheltuielile instituțiilor medicale contractate sub aspectul priorităților

CNAM a contractat în anul 2011 servicii de la **428** instituții medicale și farmaceutice, inclusiv 218 instituții medicale, din care 26 - republicane, 33 – municipale, 7 - departamentale, 119 – raionale, 33 – private și 210 instituții farmaceutice.

Conform contractelor încheiate cu CNAM, IMS își repartizează cheltuielile, conform devizelor, pe patru articole: „Retribuirea muncii”, „Alimentarea pacienților”, „Medicamente” și „Alte cheltuieli”. Executarea este raportată periodic Ministerului Sănătății, CNAM și fondatorilor.

Tabel 10. Structura cheltuielilor instituțiilor medico-sanitare contractate pe a. 2011

Formular nr. 5
(mii lei)

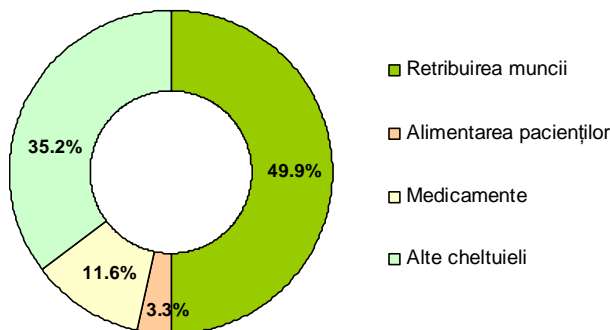
		Cheltuieli TOTAL	<i>inclusiv:</i>			
			Retribuirea muncii	Produse alimentare	Medicamente	Alte cheltuieli
IMSP republicane	plan precizat	1 367 213.7	582 601.7	53 146.3	235 485.2	495 980.5
	executat	1 232 388.8	561 121.7	51 813.4	182 719.0	436 734.7
IMSP municipale și raionale	plan precizat	2 145 723.7	1 111 176.0	63 963.0	198 013.9	772 570.8
	executat	2 037 554.8	1 087 261.5	56 870.8	188 486.1	704 936.4
IMSP departamentale	plan precizat	47 144.5	21 853.0	3 383.4	8 067.6	13 840.5
	executat	40 317.2	19 183.1	2 700.6	6 944.3	11 489.2
Instituții private	plan precizat	78 697.2	21 746.2	1 474.6	20 122.0	35 354.4
	executat	69 978.1	19 291.2	425.7	15 067.8	35 193.4
Total instituții medicale	plan precizat	3 638 779.1	1 737 376.9	121 967.3	461 688.7	1 317 746.2
	executat	3 380 238.9*	1 686 857.5	111 810.5	393 217.2	1 188 353.7
Cheltuieli administrative CNAM	plan precizat	39 500.0	22 552.9	0.0	0.0	16 947.1
	executat	39 385.2	22 542.4	0.0	0.0	16 842.8
TOTAL	plan precizat	3 678 279.1	1 759 929.8	121 967.3	461 688.7	1 334 693.3
	executat	3 419 624.1	1 709 399.9	111 810.5	393 217.2	1 205 196.5

* Cheltuielile totale anuale ale IMS sunt realizate în baza sumei finanțate de CNAM, soldurilor bănești ale IMS de la începutul perioadei de gestiune și în baza dobânzilor aferente soldurilor mijloacelor bănești ale IMS la conturile bancare. Astfel, cheltuielile totale ale IMS nu corespund cu cheltuielile fondului de bază al CNAM.

În anul 2011, ca și în anii precedenți, circa jumătate din cheltuielile IMS au constituit cheltuielile pentru „retribuirea muncii”, iar „alte cheltuieli” – o treime.

Diagrama 3. Ponderea cheltuielilor în cadrul IMS în a. 2011

Cheltuielile totale ale IMS pentru anul 2011 au constituit 3 380 238,9 mii lei sau la nivel de 92,9% din planul aprobat. Comparativ cu anul 2010 au crescut cu 5,7%, datorită creșterii considerabile a cheltuielilor la articolul „alimentarea pacienților” cu 21,9 % și a cheltuielilor la articolul „alte cheltuieli” cu 8,3 %.

Salariul mediu lunar pentru anul 2011, pentru o unitate constituie 2 573 lei, cu o creștere față de anul 2010 de 5,6 %. Cât privește salariul mediu lunar pentru o persoană fizică, în anul 2011 constituie 2 936 lei, cu o creștere față de aceeași perioadă a anului 2010 de 5,6 %. Pe categorii de personal acești indicatori sunt indicați în tabelul de mai jos.

Tabel 11. Salariul mediu lunar pe categorii de personal

(lei)

Denumirea unității de personal	Salariul mediu lunar pentru o unitate			Salariul mediu lunar pentru o persoană fizică		
	2010	2011	abatere	2010	2011	abatere
Personal de conducere	6 950	7 040	1.3%	6 796	7 107	4.6%
Medici	3 832	3 971	3.6%	4 744	4 871	2.7%
Personal medical mediu	2 522	2 670	5.9%	2 837	2 990	5.4%
Personal medical inferior	1 298	1 384	6.6%	1 426	1 545	8.3%
Alt personal	1 926	2 029	5.4%	2 228	2 325	4.4%
TOTAL	2 436	2 573	5.6%	2 780	2 936	5.6%

La 31 decembrie 2011, IMS au înregistrat datoriile creditoare în sumă de 208 818,5 mii lei, din care: pentru remunerarea muncii – 56 621,0 mii lei, alimentarea pacienților – 5 495,9 mii lei, medicamente – 98 103,7 mii lei și alte cheltuieli – 48 598,0 mii lei, inclusiv contribuțiile asigurării sociale de stat – 12 521,0 mii lei.

Comparativ cu situația înregistrată la 31 decembrie 2010, datoriile creditoare s-au majorat cu 67 888,9 mii lei, din contul majorării datoriei creditoare la articolele „medicamente” și „alimentarea pacienților”.

Tabel 14. Dinamica raportului soldurilor mijloacelor bănești față de sumele contractuale ale IMS

(mii lei)

	2009	2010	2 011
Suma contractuală	2 829 657 ,5	3 091 992,7	3 261 553,8
Soldul mijloacelor bănești	201 695,8	207 006,6	209 093,7
Raportul (în%) față de suma contractuală	7,1%	6,7%	6,4%

În conformitate cu actele normative în vigoare, soldurile mijloacelor bănești rămase în conturile IMS publice la finele anului sunt incluse în business-planul aprobat pentru anul viitor cu divizarea pe articole de cheltuieli împreună cu alte achitări din fondurile AOAM în scopul utilizării pentru prestarea serviciilor în cadrul AOAM. Aceste solduri sunt sume trecătoare și reprezintă mijloacele financiare necesare IMS pentru asigurarea unei activități continue și viabile.

În baza analizei situației economico-financiare a IMS, în anul 2011, majoritatea instituțiilor contractate s-au încadrat în sursele financiare acumulate, ceea ce denotă o gestionare adecvată a resurselor.

6. Anexe

La Raport se anexează suplimentar:

Anexa 1 - Sinteza privind executarea fondurilor AOAM (formular nr.1);

Anexa 2 - Raportul financiar al CNAM pe anul 2011 și Nota explicativă la Raportul financiar (22 pagini).

Director general al CNAM

Mircea BUGA

Tabel 12. Structura datoriilor creditoare ale IMS

Articole de cheltuieli	2010		2011		Abatere 2011/2010
	mii lei	% în total	mii lei	% în total	
retribuirea muncii	49 764.4	35.3%	56 621.0	27.1%	13.8%
alimentarea pacienților	4 619.4	3.3%	5 495.9	2.6%	19.0%
medicamente	31 408.3	22.3%	98 103.7	47.0%	212.3%
alte cheltuieli	55 137.5	39.1%	48 598.0	23.3%	-11.9%
TOTAL	140 929.6	100.0%	208 818.5	100.0%	48.2%

Analiza datelor în cauză și explicațiile IMS confirmă, că datoriile creditoare pentru salarizare și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, create la 31 decembrie 2011 reprezintă, de regulă, cheltuielile calculate pentru luna decembrie și achitate în luna ianuarie a anului curent.

Stocurile de bunuri materiale: produse alimentare, medicamente, produse petroliere, cărbune de care dispun IMS, la data de 31 decembrie 2011 constituie 215 158,1 mii lei, din care pentru medicamente – 182 600,4 mii lei.

Stocul de bunuri materiale indicat este în creștere față de cel din 31 decembrie 2010 cu 10 170,2 mii lei, din care stocul la medicamente s-a majorat cu 20 206,0 mii lei.

Tabel 13. Structura stocurilor de bunuri materiale ale IMS

(mii lei)

Tipuri de asistență medicală	produse alimentare		medicamente		produse petroliere		cărbune		TOTAL	
	01.01.11	01.01.12	01.01.11	01.01.12	01.01.11	01.01.12	01.01.11	01.01.12	01.01.11	01.01.12
Prespitalicească	0,0	0,0	7 226,0	6 874,1	23 720,9	13 222,6	313,8	477,3	31 260,7	20 574,0
Primară	0,0	0,0	18 151,9	20 429,2	2 307,3	2 070,1	5 728,6	6 081,7	26 187,8	28 581,0
Specializată de ambulatoriu	10,7	68,8	4 636,5	5 724,3	406,3	304,3	2,0	40,0	5 055,5	6 137,4
Spitalicească	5 951,8	7 337,2	124 018,9	142 577,9	1 837,0	1 598,9	2 248,5	1 288,4	134 056,2	152 802,4
Servicii medicale de înaltă performanță	1,1	0,0	8 195,8	6 841,7	65,4	68,3	0,0	0,0	8 262,3	6 910,0
Îngrijiri medicale la domiciliu	0,0	0,0	165,3	153,2	0,0	0,1	0,0	0,0	165,3	153,3
TOTAL	5 963,7	7 406,0	162 394,4	182 600,4	28 336,9	17 264,3	8 292,9	7 887,3	204 987,9	215 158,1

În conformitate cu punctul 6 din Regulamentul privind modul de formare și direcțiile de utilizare a rezervelor IMS publice, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.9 din 17.01.2009, instituția medicală poate să formeze **rezerve** în mărime de până la 10,0% din suma totală a veniturilor, care se folosesc, în special, pentru consolidarea continuă a bazei tehnico-materiale. În anul 2011, IMS au planificat **rezerve** în sumă de 185 122,9 mii lei din care a fost cheltuită suma de 141 919,8 mii lei, cu o creștere de 11 908,0 mii lei față de anul precedent. Ponderea lor în totalul cheltuielilor de casă constituie 4,2%, menținându-se practic la același nivel ca și în anul 2010 (4,1%).

Soldurile de mijloace bănești rămase în conturile IMS publice la finele anului sunt în creștere, însă raportul lor față de sumele contractuale se micșorează.

Sinteza privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011

(mii lei)

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Codurile		Plan		Executat: venituri / cheltuieli		creanțe	datorii
		capitol / articol	paragraful / aliniatul	aprobat pe an	precizat pe an	venituri / cheltuieli de casă	cheltuieli efective		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	VENITURILE ANULUI CURENT, TOTAL			3.673.033.7	3.673.033.7	3.636.598.1	X	X	X
1	Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în mărime procentuală, achitate de angajatori și angajați	113	1	1.641.975.3	1.641.975.3	1.576.229.7	X	X	X
2	Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, în sumă fixă, achitate de persoane fizice cu domiciliul în Republica Moldova	113	2	42.769.5	42.769.5	59.845.6	X	X	X
3	Alte venituri			4.000.0	4.000.0	16.095.3	X	X	X
	<i>inclusiv:</i>								
	dobânzi	121	00	2.880.0	2.880.0	13.588.7	X	X	X
	alte venituri	122	40	120.0	120.0	109.9	X	X	X
	amenzi și sancțiuni	123	00	1.000.0	1.000.0	2.396.7	X	X	X
4	Transferuri de la bugetul de stat	371		1.983.300.0	1.983.300.0	1.983.300.0	X	X	X
5	Transferuri de la bugetul de stat pentru compensarea veniturilor ratate, conform art.3 din Legea nr.39-XVI din 2.03.06			988.9	988.9	1.127.5	X	X	X
6	Granturi interne	411	00				X	X	X
7	Granturi externe	412	00				X	X	X
II	CHELTUIELI, TOTAL			3.673.033.7	3.673.033.7	3.615.689.3	3.614.314.8	5.836.5	18.9
1	Fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente (fondul de bază)	701		3.486.612.4	3.486.612.4	3.479.336.1	3.479.312.3	16.9	
1	Asistența medicală urgentă prespitalicească			306.821.9	306.821.9	306.821.8	306.821.8		
2	Asistența medicală primară			1.045.983.7	1.045.983.7	1.044.839.0	1.044.839.0		
	<i>inclusiv: medicamente compensate</i>			150.000.0	150.000.0	150.000.0	150.000.0		
3	Asistența medicală specializată de ambulator			261.495.9	261.495.9	256.975.9	256.975.9		
4	Asistența medicală spitalicească			1.779.915.7	1.779.915.7	1.779.915.7	1.779.915.7		
5	Servicii medicale de înaltă performanță			87.165.3	87.165.3	87.165.3	87.141.5	16.9	
6	Îngrijiri medicale la domiciliu			5.229.9	5.229.9	3.618.4	3.618.4		
7	Alte tipuri de asistență medicală								
2	Fondul de rezervă	703		55.095.5	55.095.5	46.181.3	46.181.3		
1	Acoperirea cheltuielilor suplimentare necesare acordării de servicii medicale persoanelor asigurate în condițiile prevăzute de legislație			55.095.5	55.095.5	46.181.3	46.181.3		
2	Acoperirea cheltuielilor de acordare a asistenței medicale în voluul prevăzut de legislație persoanelor neasigurate								
3	Alte cheltuieli din fondul de rezervă								
3	Fondul măsurilor de profilaxie (de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire)	702		36.730.3	36.730.3	15.779.4	17.711.4	541.8	
1	Promovarea unui mod sănătos de viață			3.000.0	3.000.0	2.662.8	2.650.0		
2	Realizarea măsurilor de reducere a riscurilor de îmbolnăvire și efectuarea screeningu-lui privind unele maladii importante pentru societate			33.730.3	33.730.3	13.116.6	15.061.4	541.8	
3	Alte cheltuieli din fondul măsurilor de profilaxie								
4	Fondul de administrare al sistemului AOAM	704		39.500.0	39.500.0	39.385.2	38.787.7	624.0	18.9
	cheltuieli curente			38.000.0	38.000.0	37.887.2	37.800.5	100.4	18.9
	<i>inclusiv:</i>								
1	retribuirea muncii			22.552.9	22.552.9	22.542.4	22.531.2		
2	contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii			4.959.5	4.959.5	4.955.3	4.966.5		
3	primele de asigurări obligatorii de asistență medicală			716.3	716.3	715.8	715.8		
4	valoarea materialelor procurate și serviciilor prestate			9.611.3	9.611.3	9.586.7	9.499.4	100.4	18.2
5	deplasări în interes de serviciu			160.0	160.0	87.0	87.6		0.7
	cheltuieli privind întreținerea mijloacelor fixe cu destinație generală și administrativă			1.500.0	1.500.0	1.498.0	987.2	523.6	
5	Fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale	705		55.095.5	55.095.5	35.007.3	32.322.1	4.653.8	
III	SOLDUL LA ÎNCEPUTUL ANULUI	75				409.778.2			
IV	SOLDUL LA SFÎRȘITUL PERIOADEI DE GESTIUNE	76				430.687.0			
	inclusiv: mijloace plasate în depozite					200.000.0			